

АКАДЕМІЧНЕ ПИСЬМО: ЕФЕКТИВНІСТЬ «СИРОГО» ВАРІАНТУ В НАПИСАННІ ДИПЛОМНОЇ (МАГІСТЕРСЬКОЇ) РОБОТИ З ФІЛОЛОГІЧНИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ (З ПРИКЛАДОМ НАУКОВОГО ДОСЛІДЖЕННЯ З ГРАМАТИКИ НІМЕЦЬКОЇ МОВИ)

ACADEMIC WRITING: THE EFFECTIVENESS OF THE “RAW” VARIANT IN WRITING OF A DIPLOMA (MASTER’S) THESIS IN PHILOLOGICAL SPECIALTIES (WITH AN EXAMPLE OF A SCIENTIFIC RESEARCHING ON GERMAN GRAMMAR)

Ткачук Н.О.,

orcid.org/0000-0002-0668-7953

доктор філософії,

доцент кафедри німецької філології

Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника

Шацька Г.М.,

orcid.org/0000-0003-0672-6657

старший викладач кафедри німецької філології

Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника

Стаття розглядає підготовку «сирого» варіанту тексту наукового дослідження в рамках дипломної (магістерської) роботи як ефективний інструмент та етап в процесі написання цієї роботи для здобувачів освітніх рівнів з філологічних спеціальностей. Теоретичні твердження статті можуть бути використані також для аналізу ефективності «сирого» варіанту тексту дипломної (магістерської) роботи з нефілологічних спеціальностей. Практичний приклад «сирого» варіанту та опрацьованого редакційного варіантів частини наукового дослідження на тему з граматики сучасної німецької мови «*Tempus vs. temporale Konstruktion*» вказує на технічні особливості «сирого» варіанту, демонструючи перехід від «сирого» варіанту до кінцевого варіанту, підкреслюючи тим самим ефективність «сирого» варіанту.

В статті подані основні характеристики дипломної (магістерської) роботи з філологічних спеціальностей, до яких належать теоретичний та практичний (емпіричний) розділи, описані сім етапів її написання, серед яких етап підготовки «сирого» варіанту тексту знаходиться на 5-у місці, після якої відбувається опрацювання тексту та його кінцеве редакційне оформлення як – відповідно – 6-ий та 7-ий етапи.

Стаття подає дев'ять кроків підготовки «сирого» варіанту дипломної (магістерської) роботи, до основних з яких належать слідування за планом/ змістом дипломної роботи, нотування думок, змістове оформлення думок, не беручи до уваги мовно-стилістичне оформлення, тимчасове ігнорування правопису та стилю при нотуванні думок та ідей. Стаття подає чотири основні характеристики «сирого» варіанту тексту дипломної (магістерської) роботи, які полягають в тому, що «сирий» варіант містить всі основні короткі концептуальні твердження, без їх кінцевого мовного оформлення чи правильної структури, щоб визначити їх правильну послідовність в тексті наукового дослідження, показати автору хід думок та уможливити побачити основну концептуальну лінію наукового дослідження, яке представляє дипломна (магістерська) робота.

Результати статті можуть бути використані для методичних рекомендацій з організації написання дипломної (магістерської) роботи та методики організації наукових досліджень.

Ключові слова: «сирий» варіант, основні концептуальні твердження, редакційне оформлення, послідовність, структура, етап написання, наукове дослідження, хід думок, текст дипломної (магістерської) роботи.

The article deals with the preparation of a “raw” variant of the text of a scientific research within the framework of a diploma (master’s) thesis as an effective tool and stage in the process of writing this work for students of philological specialties. The theoretical statements of the article can be used to analyze the effectiveness of the “raw” variant of the text of a diploma (master’s) thesis in non-philological specialties. A practical example of the “raw” and revised variants of a part of a research paper on the grammar of modern German “*Tempus vs. temporale Konstruktion*” indicates the technical features of the “raw” variant, demonstrating the transition from the “raw” to the final version, thus emphasizing the effectiveness of the “raw” variant.

The article presents the main characteristics of a diploma (master’s) thesis in philology, which includes theoretical and practical (empirical) sections, describes seven stages of its writing, among which the stage of preparing the “raw” variant of the text takes the 5th place, followed by the revision of the text and its final editing as – accordingly – the 6th and 7th stages.

The article presents nine steps in preparing a “raw” variant of a diploma (master’s) thesis, the main ones being following the outline/content of the thesis, noting down thoughts, arranging thoughts in a meaningful way without taking into account the language and stylistic design, temporarily ignoring spelling and style when noting down thoughts and ideas. The article presents four main characteristics of the “raw” variant of the text of a diploma (master’s) thesis, which are that the “raw” variant contains all the main short conceptual statements, without their final linguistic form or correct structure in order to determine their correct sequence in the text of a scientific research, to show the author the sequence of thoughts and to make it possible to see the main conceptual line of the scientific research.

The results of the article can be used for methodological recommendations on the organization of writing a diploma (master’s) thesis and methods of organizing scientific research, which is represented by a diploma (master’s) thesis.

Key words: “raw” variant, main conceptual statements, editing, sequence, structure, writing stage, scientific research, train of thought, text of a diploma (master’s) thesis.

Постановка проблеми. Стаття ставить за мету показати, що написання «сирого» варіанту магістерської роботи (МР) з філологічних спеціальностей є не лише одним із семи етапів процесу написання МР, але й також його ефективним етапом, який забезпечує високу якість наукового дослідження, його успішний захист та готує до (можливих) наступних наукових досліджень. Стаття пропонує аналіз ефективного написання МР через «сирий» варіант, який попереджає та допомагає уникнути труднощів, на які натрапляють здобувачі освітнього рівня «Магістр», працюючи над темою наукового дослідження в рамках дипломної (магістерської) роботи. Основні тези статті можуть бути використані як консультативний матеріал для написання інших наукових робіт (курсова робота, реферат, наукове есе, наукове експозе тощо).

Аналіз останніх досліджень і публікацій.

Якщо говорити про тематику досліджень, які стосуються написання магістерських чи інших наукових робіт, то до неї здебільшого належать організація роботи над темою наукового дослідження, правила цитування наукових джерел, пошук та опрацювання наукової літератури. Наукові дослідження на тематику академічного письма, які знаходяться в центрі уваги вітчизняних та зарубіжних вчених, стосуються проблеми наукового писемного мовлення, іншими словами якості інтелектуальних тестових продуктів, чи анотування та реферування текстів. Беручи до уваги, що освітня компонента «Академічне письмо» належить до навчальних планів освітніх програм підготовки здобувачів освітніх рівнів лише недовгий час, то дослідження здебільшого розглядають необхідність освітньої компоненти, програми курсу та впровадження академічного іншомовного письма [1, с. 328].

Постановка завдання. Стаття має описати «сирий» варіант МР, його завдання та цілі, розглянути методи та кроки написання «сирого» варіанту, вказати на ефективність цих методів при написанні магістерської роботи, подати приклад уривку «сирого варіанту» наукового дослідження з граматики німецької мови на тему «*Tempus vs. temporale Konstruktion*», описати перехід від «сирого» варіанту до кінцевого варіанту, запропонувати часові рамки підготовки «сирого варіанту» МР. Стаття має бути базою для подальшого дослідження ефективності «сирого» варіанту МР з точки зору наукового керівника МР.

Виклад основного матеріалу. В сучасних університетах України здобувають вищу освіту на двох рівнях: першому бакалаврському та дру-

гому магістерському. Навчання на другому рівні завершується захистом дипломної (магістерської) роботи. Цьому захисту передують написання дипломної (магістерської) роботи. В [2, с. 2] подано, що «дипломна робота – це самостійна науково-дослідницька кваліфікаційна праця, що синтезує підсумок теоретичної та практичної підготовки в межах нормативної та варіативної складових освітніх програм підготовки фахівців другого (магістерського) рівня вищої освіти та є формою контролю набутих студентом у процесі навчання інтегрованих знань, умінь і навичок, необхідних для виконання професійних обов'язків». Дипломна (магістерська) робота належить до наукових досліджень, які слугують поширенню наукових висновків, відрізняючись від інших видів наукових робіт тим, що дипломна (магістерська) робота не публікується, а має пердусім характер перевірки.

Написання дипломної (магістерської) роботи здійснюється: (i) на певну тему, яка запропонована викладачем фахової кафедри, який згодом стає керівником дипломної (магістерської) роботи, вибрана самостійно здобувачем із списку запропонованих тем наукових досліджень та затверджена на засіданні фахової кафедри; (ii) за індивідуальним планом, погодженим керівником та здобувачем; (iii) відповідно до змісту, який до кінцевого написання роботи може вважатися робочим змістом (планом), поряд з робочим заголовком МР.

Виходячи з того, що МР має характер перевірки, який полягає в перевірці здібності автора, працювати самостійно над науковою темою, правильна організація підготовки дипломної роботи є надто важлива, бо від неї залежить якість дипломної роботи, збереження зацікавленості до теми дослідження та мотивація успішної роботи над нею.

До організації написання дипломної (магістерської) роботи належить підготовка так званого «сирого» варіанту роботи, що складає один з семи етапів написання дипломної роботи [4, с. VII]. Послідовність семи етапів представляємо таким чином:

- 1 – знайти тему; 2 – запланувати зміст;
- 3 – шукати, знайти та попередньо проаналізувати матеріал та літературу; 4 – знайти основну ідею: структурувати матеріал та ідеї; 5 – написати «сирий» варіант; 6 – працювати над «сирим» варіантом: писати означає переписувати; 7 – редагувати кінцевий варіант та здати його [4, с. 13–71].

Термін «сирий» варіант, який використовується в даній статті, є відповідником до термінів

німецької мови «*Rohfassung*», «*Rohmanuskript*», «*Rohtext*», які зустрічаються в німецькомовній літературі до рекомендацій написання магістерських робіт [5, с. 174–176; 8, с. 134;]. Також вживаним поряд з названими термінами є термін німецькою мовою «*Erstentwurf*» [3, с. 146], який українською мовою можемо передати терміном «перший» варіант.

Ми погоджуємося з тим, що кожен науковий текст виникає на основі «сирого» варіанту та отримує свій остаточний вигляд після багатоступового опрацювання цього варіанту [4, с. 55]. Написання «сирого варіанту» полягає у формулюванні теоретичних тверджень чи висновків та результатів, які не є остаточними, не є «перфектними», а такими, які виникають із спроби реалізувати пункти із змісту дипломної роботи такими, якими вони можуть бути на момент їх написання.

Написання «сирого» варіанту магістерської роботи з філологічних спеціальностей тісно пов'язане з особливістю МР з філологічних спеціальностей. Ця особливість полягає в:

(і) написанні теоретичного розділу, який носить описовий характер певного мовного явища (синтаксичної структури, семантичної групи чи семантико-лексичного поля тощо) на основі певної концепції, на основі запропонованих наукових тез чи тверджень;

(ii) написанні практичного (емпіричного) розділу, в якому подається аналіз емпіричного матеріалу на базі теоретичних висновків чи тверджень, які містяться в теоретичному розділі.

Важлива особливість магістерської роботи з усіх спеціальностей, включаючи філологічні, полягає в тому, що при написанні МР йдеться про те, що в роботі з обмеженою кількістю сторінок необхідно представити максимум інформації та аспектів.

Саме особливості, описані вище, зумовлюють необхідність написання «сирого» варіанту дипломної роботи, який забезпечить цілісне бачення наукового дослідження, бачення всіх взаємозв'язків між різними аспектами дослідження. Йдеться саме про написання «сирого» варіанту цілої дипломної (магістерської) роботи, а не «сирого» варіанту окремих її розділів, однак поділ роботи на розділи «сирий» варіант також демонструє. Такі частини магістерської роботи, як вступ та висновки не потребують на нашу думку написання «сирого» варіанту, що зумовлено тим, що вступ та висновки є значно меншими за обсягом порівняно з розділами МР, мають чіткі вимоги до структури та пишуться автором тоді, коли МР вже пройшла кінцеве редагування. Таким чином під написанням «сирого»

варіанту дипломної (магістерської) роботи маємо на увазі написання «сирого варіанту» її основної частини. Зазначимо, що написання «сирого» варіанту дипломної (магістерської) роботи не обов'язково відбувається в послідовності (під)розділів робочого плану/ змісту дослідження.

Для процесу написання «сирого» варіанту дипломної роботи автором Д. Перріном [6, с. 10–11] запропонований алгоритм чергування асоціативного та раціонального мислення. Основна ціль цього алгоритму полягає в тому, щоб автор міг працювати в «ритмі писання». Цей алгоритм має кроки чи етапи, які опишемо так:

1) Фокусування: Що я хочу (цим текстом) сказати? (*асоціативне мислення*).

2) Планування структури: Що та в якій послідовності я хочу в тексті сказати? (*раціональне мислення*).

3) Писання під час писання: Що (нове) мені спадає на думку під час процесу написання? (*асоціативне мислення*).

4) Думання над текстом: Як можна текст опрацювати? (*раціональне мислення*).

Важлива та основна вимога до автора під час підготовки «сирого» варіанту магістерської роботи полягає в тому, що автор не повинен ставити собі одразу за мету працювати над (правильними) формулюваннями, оскільки це вестиме до зменшення чи взагалі до зникнення думок та ідей, до зникнення плинності думок. Працювати під час написання «сирого» варіанту над формулюваннями було би помилковим, оскільки те чи інше речення із відмінно сформульованою думкою або ідеєю може згодом бути взагалі видалене з тексту магістерської роботи.

Ефективність підготовки «сирого» варіанту магістерської роботи забезпечується такими кроками:

1) Постановка питання. Найкраще занотувати питання на самому початку тексту;

2) Слідкування за робочим планом роботи для нотування думок;

3) Нотування основних думок;

4) Змістове оформлення думок, не беручи до уваги мовно-стилістичне оформлення тексту;

5) Уникнення довготривалого підбору лексичного наповнення тексту. Підбір слова чи словосполучення відбувається спонтанно, без особливих затрат часу, оскільки це слово чи словосполучення можуть змінитися або замінитися під час кінцевого опрацювання чи редагування тексту магістерської роботи;

6) Уникнення довготривалого обдумування формулювання кожного речення, натомість запи-

сування речення, яким воно видається авторові на момент написання, що перешкоджатиме, що думка чи ідея не будуть записані або будуть записані інші, непотрібні думки;

7) Нотування з пам'яті цитат, тверджень з опрацьованої літератури та прикладів. Їхнє остаточне формулювання належить до етапу кінцевого опрацьовання та редагування тексту магістерської роботи.

8) Тимчасове ігнорування правопису чи стилю при нотуванні основних думок та ідей;

9) Тимчасове ігнорування критичного погляду автора на написаний текст «сирого» варіанту дипломної (магістерської) роботи.

До основних характеристик «сирого» варіанту дипломної роботи належать:

- написані твердження мають передати основні концептуальні висновки для визначення їх правильної послідовності;

- з попередньої характеристики випливає, що «сирий» варіант дипломної роботи має містити всі основні концептуальні твердження роботи, без їх кінцевого мовного оформлення;

- написані твердження мають бути короткими, не мати обов'язково правильну структуру речення, але містити ключові слова;

- написані твердження мають бути такими, які автору дипломної роботи під час подальшого опрацьовання тексту покажуть хід думок в своїй роботі, забезпечать можливість перетворення «сирого» варіанту у зв'язний текст та уможливають побачити основну концептуальну лінію наукового дослідження.

В нашій статті вважаємо необхідним подати приклад «сирого» варіанту та редагованого варіанту уривку наукового дослідження. Темою цього наукового дослідження є темпоральна інтерпретація інфінітивних речень сучасної німецької мови, яка базується на концепції темпоральних конструкцій. Зважаючи на рамки цієї статті, обмежимося поданням прикладу частини одного з параграфів, який подає протиставлення морфологічного часу дієслів німецької мови (*Tempus*) та синтаксичної темпоральної конструкції (*Temporale Konstruktion*) [8, с. 9–13].

«Сирий» варіант частини параграфу (як приклад) може мати наступний вигляд.

Tempus vs. temporale Konstruktion

Die eingebetteten infiniten Sätze nach Einstellungsprädikaten scheinen die selben temporalen Interpretationen (TI) zu haben wie die finiten, aufgrund der intuitiven temporalen Analyse der Sätze.

Als Beispiele die Sätze

(a) Monika hofft, dass sie die richtige Wahl trifft. vs.

(b) Monika hofft, die richtige Wahl zu treffen.

- mit finitem Präsens und infinitem Präsens (Das Treffen der Wahl gleichzeitig zum Hoffen),

- mit finitem Präsensperfekt und infinitem Präsensperfekt (Das Treffen der Wahl vor dem Hoffen)

- mit finitem Präsens und infinitem Präsens und dem Temporaladverbial morgen (in beiden Sätzen akzeptabel)

- mit finitem Präsens und infinitem Präsens und dem Temporaladverbial gestern (in beiden Sätzen inakzeptabel)

- mit finitem Präsensperfekt und infinitem Präsensperfekt und dem Temporaladverbial gestern (in beiden Sätzen akzeptabel)

Die infiniten eingebetteten Sätze sind mit derselben TI wie die finiten, obwohl in infinite nur infinite Verbformen vorkommen, ohne Tempus aber mit dem Status (als zu-Infinitiv den II. Status).

Ist Präsens für die TI nicht notwendig? Ist Präsens des Hilfsverbs für die TI nicht entscheidend? Entscheidend ist, dass in beiden Sätzen die Konstruktion aus dem Hilfsverb haben und dem Partizip II des Verbs treffen vorkommt.

Die Analogie der TI der finiten und infiniten eingebetteten Sätze, die auch das Vorkommen von Temporaladverbialen betrifft, spricht dafür, dass die TI nicht wesentlich am Tempus liegt. Es entsteht die Frage, wodurch die TI von eingebetteten infiniten Sätzen geleistet wird, die gleich der TI von finiten eingebetteten Sätzen ist.

Aufgrund der Feststellung, dass das Tempus nicht entscheidend für die TI der Sätze ist, möglich, das Tempus als rein formales Merkmal ohne Semantik zu betrachten, ein morphosyntaktisches Merkmal der finiten Verbformen, zum Unterscheiden von den infiniten Verbformen, also (morphologisches) Tempus.

Die TI von Sätzen wird wesentlich durch temporale Konstruktionen (TK) geleistet. Definition der TK: Eine syntaktische Einheit aus Verbformen (nicht-temporale Hilfsverben und temporale Hilfsverben), legt die TI von Sätzen alleine oder mit anderen Sprachmitteln fest.

Опрацьований та відредагований «сирий» варіант, який поданий вище, має наступний вигляд:

Die eingebetteten infiniten Sätze nach Einstellungsprädikaten scheinen dieselben temporalen Interpretationen zu haben wie die finiten. Schauen wir uns dazu als Erstes die folgenden Sätze mit Einbettungen an und versuchen wir, ihre temporalen Interpretationen intuitiv zu bestimmen.

a. Monika hofft, dass sie die richtige Wahl trifft.

b. Monika hofft, die richtige Wahl zu treffen.

Die Zeit des Treffens der Wahl ist in beiden Sätzen gleichzeitig zu der Zeit des Hoffens.

a. Monika hofft, dass sie die richtige Wahl getroffen hat.

b. Monika hofft, die richtige Wahl getroffen zu haben.

Die Zeit des Treffens der Wahl liegt vor der Zeit des Hoffens.

a. Monika hofft, dass sie morgen die richtige Wahl trifft.

b. Monika hofft, morgen die richtige Wahl zu treffen.

Das Vorkommen des Temporaladverbials morgen ist in beiden Sätzen akzeptabel und diese haben die gleiche Lesart: Die Zeit des Treffens der Wahl ist nach der Zeit des Hoffens und am morgigen Tag.

a. * Monika hofft, dass sie gestern die richtige Wahl trifft.

b. * Monika hofft, gestern die richtige Wahl zu treffen.

Das Temporaladverbial gestern macht die beiden Sätze unakzeptabel.

a. Monika hofft, dass sie gestern die richtige Wahl getroffen hat.

b. Monika hofft, gestern die richtige Wahl getroffen zu haben.

Das Vorkommen des Temporaladverbials gestern ist hier möglich. Die Zeit des Treffens der Wahl ist sowohl in (a) als auch in (b) vor der Zeit des Hoffens und am Tag vor der Äußerung.

a. * Monika hofft, dass sie morgen die richtige Wahl getroffen hat.

b. * Monika hofft, morgen die richtige Wahl getroffen zu haben.

In den Sätzen ist das Temporaladverbial morgen nicht akzeptabel.

a. Monika hofft, dass sie bis morgen Mittag die richtige Wahl getroffen hat.

b. Monika hofft, bis morgen Mittag die richtige Wahl getroffen zu haben.

In dem finiten wie in dem infiniten eingebetteten Satz ist das Temporaladverbial bis morgen Mittag akzeptabel. Die Sätze haben folgende Lesart: Die Zeit des Treffens der Wahl ist vor der Zeit, die das Temporaladverbial angibt, und nach der Zeit des Hoffens.

Wir haben gesehen, dass die infiniten eingebetteten Sätze dieselbe temporale Interpretation wie die finiten haben, obwohl in diesen Sätzen nur infinite Verbformen vorkommen, die als infinite kein Tempus aufweisen, sondern einen Status (als zu-Infinitiv den zweiten Status). Die beiden eingebetteten Sätze haben beispielsweise das gleiche Verb, nämlich treffen, das in (a) im Präsens vorkommt und in (b) im 2. Status. Es scheint so zu sein, dass Präsens für die gegebene temporale Interpretation nicht notwendig ist. Die

(anderen) eingebetteten Sätze unterscheiden sich dadurch, dass in (a) das Hilfsverb haben im Präsens vorkommt und in (b) im 2. Status. Man kann damit sagen, dass für die mögliche temporale Interpretation der Sätze das Präsens des Hilfsverbs nicht die entscheidende Rolle spielt. Entscheidend scheint zu sein, dass wir in beiden Sätzen die Konstruktion aus dem Hilfsverb haben und dem Partizip II des Verbs treffen haben. Das Temporaladverbial morgen ist bei der finiten Form im Präsens und bei der infiniten Form im 2. Status des Verbs treffen akzeptabel, aber das Temporaladverbial gestern nicht.

Die Konstruktion mit der finiten Form im Präsens und die Konstruktion mit der infiniten Form im 2. Status des Hilfsverbs haben lassen das Temporaladverbial gestern zu. Das Vorkommen des Temporaladverbials ist bei den Verbformen im Präsens und den infiniten Verbformen parallel.

Die Analogie der temporalen Interpretation der finiten und infiniten eingebetteten Sätze, die auch das Vorkommen von Temporaladverbialen betrifft, spricht dafür, dass die temporale Interpretation von Sätzen nicht wesentlich vom Tempus abhängt. Es stellt sich nun die Frage, wodurch die temporale Interpretation von eingebetteten infiniten Sätzen geleistet wird, die der temporalen Interpretation von finiten eingebetteten Sätzen entspricht.

Aufgrund der Feststellung, dass das Tempus nicht die entscheidende Rolle für die temporale Interpretation der Sätze spielt, liegt es nahe, das Tempus lediglich als rein formales Merkmal ohne direkte semantische Interpretation zu betrachten. Es ist ein morphosyntaktisches Merkmal der finiten Verbformen, wodurch sie sich von den infiniten Verbformen unterscheiden. Dieses Merkmal nenne ich (morphologisches) Tempus:

Tempus ist ein morphosyntaktisches Merkmal, das die finiten Verbformen im Unterschied zu den infiniten Verbformen aufweisen, und das keine temporale Bedeutung besitzt.

Die temporale Interpretation von Sätzen wird wesentlich durch temporale Konstruktionen geleistet. Eine temporale Konstruktion möchte ich wie folgt definieren:

Eine temporale Konstruktion ist eine syntaktische Einheit, die aus Verbformen besteht und die temporale Interpretation von Sätzen alleine oder in der Interaktion mit anderen Sprachmitteln des Zeitausdrucks festlegt.

Висновки. Стаття демонструє ефективність підготовки «сирого» варіанту тексту наукового дослідження дипломної (магістерської) роботи, яка полягає в тому, що автор в «сирому» варіанті бачить своє наукове дослідження в цілісно-

сті, здатний зберегти не лише послідовність та структуру наукових думок та тверджень, включаючи основну тезу наукового дослідження, а й досягти того, що жодна наукова думка чи твердження не залишаються не висловленими. Ефективність «сирого» варіанту полягає також в тому, що за допомогою цього варіанту тексту дипломної (магістерської) роботи автор потра-

пляє в так званий «ритм писання», який надто важливий в процесі написання тексту наукового дослідження. Ефективність «сирого» варіанту полягає також в тому, що через написання цього варіанту автор готується до захисту свого наукового дослідження, оскільки працює з короткими та основними твердженнями, бачить взаємозв'язок між ними в тексті наукового дослідження.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Духаніна, Н. М. Академічне письмо : проблеми, процеси, підходи. Гуманітарний вісник ДВНЗ «Переяслав-Хмельницький держ. пед. універ. ім. Г. Сковороди». Тематичний випуск «Міжнародні челпанівські психолого-педагогічні читання». – Київ : Гнозис, 2018. – Вип. 37 (4), Том I (23). – С. 328-336.
2. Методичні рекомендації до написання та захисту дипломної роботи за другим (магістерським) рівнем вищої освіти. Матеріали науково-методичної ради Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника. URL: https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2021/04/Polozhennia-pro-magisterski-roboty_nove.pdf
3. Boeglin, M. Wissenschaftlich arbeiten Schritt für Schritt. München • Paderborn : Wilhelm Fink, 2007. 188 p.
4. Frank, A., Haacke, S., Lahm, S. Schlüsselkompetenzen : Schreiben in Studium und Beruf. Stuttgart • Weimar : Verlag J.B. Metzler, 2007. 208 p.
5. Frank, N., Stary, J. Die Technik wissenschaftlichen Arbeitens. Eine praktische Anleitung. Paderborn • München • Wien • Zürich : Ferdinand Schöningh, 2008. 307 p.
6. Perrin, D. Schreiben ohne Reibungsverlust : Schreibcoaching für Profis. Zürich : Werd-Verlag, 1999. 124 p.
7. Tkatschuk, N. Zeit ohne Tempus. Zur temporalen Interpretation satzwertiger Infinitive im Deutschen. Tübingen : Stauffenburg Verlag, 2011. 167 p.
8. Wolfsberger, J. frei geschrieben. Mut, Freiheit & Strategie für wissenschaftliche Abschlussarbeiten. Wien • Köln • Weimar : Böhlau Verlag, 2009. 259 p.